

Nieuwjaarsboodschap beweging.net:

Ruimte voor middenveld, Ruimte voor morgen

Integrale speech van Julie Hendrickx Devos, voorzitter beweging.net, naar aanleiding van de nieuwjaarsreceptie van beweging.net op zaterdag 31 januari 2025 in SQUARE Brussels.

Beweging.net blikst er samen met 550 aanwezigen (kopstukken uit de politiek en partnerorganisaties, mandatarissen, medewerkers en vrijwilligers uit beweging.net en partnerorganisaties, ...) vooruit op 2026.

Geachte aanwezigen,

Ministers, politici, mandatarissen,

Medewerkers en vrijwilligers van onze beweging,

Beste vrienden

Welkom hier in Brussel op onze feestelijke aftrap van 2026. Het is 31 januari, dus het kan nog net, dachten we. Maar dat is niet de reden waarom we voor vandaag hebben gekozen. Ook deze voormiddag hadden we bij beweging.net allemaal iets in onze agenda staan.

Mijn voorganger, Peter Wouters, hier ook aanwezig, achtte vorig jaar de tijd rijp om 12 jaar na de oprichting van beweging.net stil te staan bij wie of wat de beweging geworden is intussen. Wie of wat ze moet zijn in de hevig veranderende samenleving sinds de start in 2014? We organiseerden daarom vanmorgen een **strategisch congres met ruim 450 deelnemers** uit onze eigen partnerorganisaties en verschillende actoren in de samenleving. Het was fantastisch.

Als vervolg op onze ID-dagen in november, hebben we samen de richting van onze ambities verfijnd en bepaald, in vol respect voor de eigenheid van elk van de verschillende organisaties van de beweging.

Een huzarenstuk, dat hoef ik u niet te vertellen. Daarom graag een expliciet woord van dank aan **onze voltallige ploeg bij beweging.net** en heel speciaal aan **Sandra Rosvelds**, directeur Onderzoek en Ontwikkeling, en **Johan Vyverman**, directeur provinciale werking voor hun maandenlange voorbereiding aan dit congres.

Inhoudelijk bakenden we **4 grote thema's** af: Ruimte voor een **assertief middenveld**, hoe **nabijheid** creëren, **sociaal investeren en maatschappelijk innoveren**, en hoe een **sociaal-rechtvaardige klimaattransitie** realiseren. Daar vloeiden tientallen voorstellen uit voort die ons beleid en dat van onze partners de komende jaren mee richting geven.

We zijn bijzonder ambitieus, veerkrachtig en wendbaar in een samenleving die niet stilstaat.

We **bundelen onze krachten en zullen nog meer samenwerken** met en over de organisaties heen, ook met organisaties buiten de beweging. We ontwikkelen voor vrijwilligers de nodige tools om initiatieven uit te bouwen, om levendige ontmoetingsplekken te creëren, tot in de kleinste dorpen of de moeilijkste wijken. Dit congres vormt de basis voor nieuwe denktanks, labo's en samenwerkingen. We starten hier en nu met nieuwe ontmoetingen, een aangescherpte blik en vooral met veel inspiratie **om als grootste sociale beweging van dit land een krachtig middenveld te vertegenwoordigen!** Dit was ons congres!

31 januari 2026. Ik ben intussen zowat **zes maanden voorzitter** van deze schitterende beweging. Toevallig viel dit prille voorzitterschap samen met een periode waarin de gekende **internationale rechtsorde hevig aan het wankelen** ging, met terechte nervositeit op nationaal en internationaal vlak tot gevolg. In eigen land zagen in dezelfde periode ongezien veel fundamentele **hervormingen** het levenslicht in ons sociaal beleid, ons arbeidsrecht en het fiscaal beleid, allemaal binnen één en dezelfde legislatuur.

Niet evident. En voor ons als beweging een moeilijke oefening: we begrijpen de noodzaak om de begroting terug op het spoor te krijgen maar zien tegelijk vele nieuwe maatregelen die toch vooral kwetsbare mensen treffen. In feite is dit één groot sociaal experiment tav werkzoekenden, langdurig zieken op federaal niveau en bij voorbeeld ten aanzien van sociale huurders op Vlaams niveau. De impact van al deze maatregelen op de arbeidsmarkt, op het inkomen van mensen en op de armoedecijfers, is vandaag nog moeilijk te voorspellen. Wij verwachten dan ook een gedegen monitoring en ruimte voor bijsturing. Op tijd. Geen Vlaamse versie van de 'toeslagen-affaire' zoals we in Nederland hebben gezien!

Wat mij heel duidelijk geworden is in deze voorbije zes maanden, is dat **onze rol als autonome, legitieme en noodzakelijke gesprekspartner tussen overheid en burger cruciaal is om het wetgevend werk blijvend bij te schaven.**

“Onze rol als autonome gesprekspartner tussen overheid en burger is cruciaal om het wetgevend werk blijvend bij te schaven”

Daarom organiseren we **overleg met de partijen Vooruit en Groen** en werkten samen aan verschillende dossiers met onze studiediensten. Maar in het bijzonder wil ik vandaag toch **een woord van dank vandaag richten aan cd&v**. Sinds mijn aantreden als algemeen voorzitter wordt de historische band met cd&v maar al te graag in vraag gesteld in interviews. Ik kan u zeggen dat we die band niet loslaten. Ik dank de partij, haar verbonden ministers, parlementairen en mandatarissen voor hun vertrouwen, luisterbereidheid en integriteit in moeilijke dossiers aan weerskanten van de gesprekstafel. We delen met cd&v onder meer de ideologie van het personalisme waarbij we inzetten op de ontplooiing van elk persoon, interactie tussen mensen onderling, waarin we de gemeenschap en bevordering van solidariteit centraal stellen.

DANKU!!

Ik wil hier vandaag ook enkele bekommernissen meegeven.

Naast **bestrijding van armoede** als onze topprioriteit, lijkt het erop dat **we alsmaar meer moeten “werken om te leven”** via de verdere flexibilisering van de arbeidsmarkt en de alsmaar grotere druk op mensen om te werken, méér te werken en flexibeler te werken. **Maar mogen we aub méér zijn dan een werkende mens?** Mensen willen tijd om voor hun dierbaren te zorgen. Voor hun kinderen, voor hun oude of zieke ouders, of partner. Voor zichzelf. Jongeren hebben tijd nodig om jong te mogen zijn en zich te ontplooiën, met vallen en opstaan. Iedereen, van jong tot oud, heeft nood aan tijd om op adem te komen en de ratrace even te lossen. We willen ook nog vrije tijd. Wie faciliteert die tijd zonder afstraffing? Waar kunnen we nog terecht met onze kruimels van tijd als zelfs het sociaal-cultureel werk financiële klappen krijgt. Juist daar vinden we de organisaties die de tijd naast werken zinvol maken.

“Vele maatregelen treffen vooral kwetsbare mensen. Het lijkt erop dat we alsmaar meer moeten ‘werken om te leven’, maar mogen we aub meer zijn dan een enkel werkende mens?”

“Er cirkelen gieren boven het middenveld die het maar wat graag zien opdrogen, en ze schuwen daarbij de doelbewuste inkrimping van middelen en ruimte niet.”

Er cirkelen gieren boven het middenveld die het maar wat graag zien opdrogen, en ze schuwen daarbij de doelbewuste inkrimping van middelen en ruimte niet. We kozen niet toevallig als titel van ons congres: **“ruimte voor het middenveld”**. Vandaag leeft bij heel wat middenveldorganisaties, en zeker niet alleen binnen de beweging, het gevoel dat het vrij initiatief via verenigingen en dienstverlenende non-profitorganisaties, ngo's, vakbonden, en zo

meer, niet meer de gepaste ruimte krijgt, letterlijk en figuurlijk. We kunnen genoeg voorbeelden geven van hetzij uitspraken van politici, concrete beleidsvoorstellen en gerealiseerde wetten of decreten die het middenveldorganisaties knap lastig maken. Denk ook maar aan de recente doelbewuste aanval op de mutualiteiten. De optelsom van al die gerichte steken draagt bij aan een algemene framing dat middenveldorganisaties subsidieslurpers of belastingontduikers zijn. Dat is een pertinente, controleerbare onwaarheid!!

Het **middenveld vormt mee het DNA van onze samenleving**. Dat haar werkingen ook financieel ondersteund worden door de overheid is niet meer dan normaal. Dat is juist de kracht van het model.

Aanvallen op het middenveld, zijn daarom aanvallen op u en mij. Dat zijn aanvallen op duizenden initiatieven waarin non-

profitorganisaties, vakbonden, ngo's, en noema maar op, die samen invulling geven aan de samenleving en op die manier waarmaken wat een overheid niet kan realiseren. Van de monitor op Kazou-kamp tot de militanten die hun nek uitsteken voor hun collega's op de werkvloer. Het gaat over de chauffeurs die zieken vervoeren, vrijwilligers met een luisterend oor, vrijwilligers die ondersteuning geven aan vluchtelingen, lessen geven aan anderstaligen, en zo verder. Zij

“Het middenveld is het DNA van onze samenleving. Aanvallen op het middenveld zijn daarom aanvallen op u en mij en op onze democratie”

zijn de **sterke schouders waarop veel mensen leunen. Zij zijn de sterkhouders die verenigingen en organisaties dragen en draaiend houden.**

Aanvallen op het middenveld zijn ook aanvallen op onze democratie. Dat is geen mening van mezelf: ook algemeen wordt steeds explicieter gewaarschuwd voor de **aantasting van ons democratisch bestel**. Dat bestaat nochtans bij de gratie van botsing van ideeën. Politici moeten de stemmen die schuren weer leren verdragen in plaats van ze als een legitimatie te gebruiken voor het uiteenspelen van hen die zich verenigen. Dat is geen politiek ten dienste van de samenleving.

Ik koppel hier meteen een tweede bekommernis aan, namelijk een niet mis te verstane **oproep voor meer integriteit en respect onder politici**. Sociale media zijn vaak niet zo sociaal meer, een middel om vooral de andere belachelijk te maken, en de façade van het fatsoen in het parlement ligt ook aan diggelen. **Brussel heeft al anderhalf jaar geen regering door politiek getouwtrek en profileringsdrang**. Beste politici, vraag u dan niet langer af hoe het komt dat burgers hun vertrouwen in de politiek verliezen. Mensen herkennen zich niet meer in de politici die hen of hun stad vertegenwoordigen of die beloven om zicht met hun bekommernissen bezig te houden. Doe iets aan deze representativiteitscrisis!!

Maar mijn derde en misschien wel **allergrootste zorg**, los van alles wat ik vandaag al benoemd heb als verontrustend, **gaat naar de jeugd. It takes a village to raise a child**; er is een dorp nodig voor de opvoeding van een kind. Welnu, **het dorp is weg**. Het dorp waar jij en ik op konden rekenen toen het wat moeilijker ging. **Onze jongeren missen vandaag te vaak de gemeenschap rondom hen**. Nooit eerder in de geschiedenis waren jongeren zo geconnecteerd, maar nooit eerder zo eenzaam. We staan te weinig in een zorgzame kring rond onze of andermans kinderen. Elk kind in onze straten en buurten, is nochtans een kind van ons allemaal. Met of zonder papieren.

*“It takes a village to raise a child.
Maar het dorp, waar jij en ik op
konden rekenen toen het
moeilijker ging, is weg.”*

Onze kinderen en jongeren maken zowat 1/3de uit van de bevolking. Het zijn de enige ervaringsdeskundigen over hun eigen leefwereld die geen stemrecht hebben. **Ik roep vandaag iedereen op om kinderen en jongeren weer naar het voorplan te brengen**. Zij zijn ons ware sociale kapitaal. Ik vraag met aandrang jongerenparticipatie doordachter te organiseren. Er wordt nog te vaak over hen beslist. Ik zeg: niet over hen, zonder hen!

Heb aandacht voor de samenstelling van jeugdraden en wees creatief naar het zoeken in andere vormen van vertegenwoordiging. Wacht niet op thema's waarvan u denkt dat ze jongeren aangaan om hen te betrekken. Ook bottom-up participatie is noodzakelijk. Kom eens langs bij verschillende van onze partners; denk maar aan Arktos, Kazou, KAJ, ze kunnen inspireren met good practices. Ik vraag daarbovenop **nog meer aandacht voor kinderen en jongeren in kwetsbare situaties**. Laten we weer rond onze kinderen staan, met veiligheid, heldere kaders, mildheid en verdraagzaamheid. **Ze hebben nood aan inspirerende rolmodellen ipv bekvechtende politici**, leiders die hen herinneren aan vrijwilligerswerk, solidariteit en vrede, zodat ze niet meer voor onze ogen bezwijken of doelloos door onze straten dwalen. Politici, voed hun verbeeldingskracht voor een positieve toekomst.

Ik wil eindigen met WAT MIJ HOOP GAF.

Ik weet niet of u het daarnet goed gehoord hebt: ja, **we zijn de grootste sociale beweging van het land**. Met meer dan 20K beroepskrachten, 157K vrijwilligers, en meer dan 4,5 miljoen leden, zijn we de aller- allergrootste. Ik ben daar verdorie trots op, en onze hele beweging mag en moet daar er trots zijn. En waarom? Daar gaat een lange voortgezette traditie aan vooraf, een traditie van solidariteit, van oog voor mensen die uit de boot dreigen te vallen, van een voortdurende strijd voor rechtvaardige systemen. En ja, daar horen ook de kritische stemmen bij. Ja daar horen ook stakingen en betogingen bij. Maar wie voorbij dat luidruchtige middenveld durft te kijken, ziet meteen de grote en kleine acties van die duizenden vrijwilligers, bij beweging.net bijvoorbeeld in onze Fietsbiebs, Vast-goed projecten, Giraffen en zoveel meer.

“We zijn de grootste sociale organisatie van het land en daar ben ik trots op. Size does matter: We zijn met veel en samen kunnen we veel.”

Size does matter. Als grootste zijn we met veel, kunnen we veel en zullen we veel! Wij zijn de hefboom naar een samenleving die niemand achterlaat.

Wat mij ook HOOP gaf: **We kwamen de voorbije maanden tot 2x toe met meer dan 100K mensen op straat**. De energie die daarvan uitging is de taal die iedereen spreekt, namelijk de taal van de **VREDE**. Vrede heeft ambassadeurs nodig, en kennelijk zijn er die met vele duizenden in ons land. Dat oorlogen en conflicten een gevoel van machteloosheid oproepen is één ding, maar dat wij geantwoord hebben met één luide stem, dat is HOOP in actie. **Onze internationale solidariteit en internationaal activisme zijn niet onderhandelbaar!**

Bij beweging.net is dat ons grondvest voor elke dag: **we geven de HOOP handen en voeten in de realiteit. Size does matter**. We zijn met velen. Wij schrijven ons elke dag opnieuw in in de traditie van het **positieve narratief**, gericht op mensenrechten, duurzame relaties, rechtvaardige systemen voor ieder mens. We laten **onze** stem horen, **geven** stem aan anderen, nodigen uit tot samenwerking, nationaal en internationaal, ontwikkelen tools tot burgerparticipatie, leggen de brug naar beleidsmakers op lokaal, provinciaal en federaal niveau. We evolueren mee met nieuwe technologieën, zoeken kansen tot verbreding. **De samenleving overkomt ons niet; ze is maakbaar, elke dag opnieuw**. En dat doen we, met hart en ziel.

“De samenleving overkomt ons niet, ze is maakbaar. Met velen geven we elke dag de hoop handen en voeten in de realiteit. Riskeer meer!”

Daarom, vrienden, heffen wij zodadelijk het glas op al wat we mogelijk maken. We heffen het glas op elkaar en op het leven dat zin krijgt als we elkaar ontmoeten. We klinken op onze veerkracht en onze moed om blijvend onze nek uit te steken, onze stem niet te laten censureren, onze waarden niet te laten aantasten. We heffen het glas op onze volharding om méér te doen dan het minimum. **Geef nooit op, riskeer gerust meer, meer dan wat anderen veilig of voldoende vinden**. U kan op ons rekenen. Want Uw inzet, uw betrokkenheid, uw

aanwezigheid bij beweging.net, is een ode aan het kleine waarin mensen groot kunnen zijn voor elkaar.

Ik dank u daarvoor.

Gelukkig nieuwjaar.

Julie Hendrickx Devos

Algemeen voorzitter beweging.net

